

Weten waar je bent

De navigatie op het Wad luistert heel nauw.

Een vergissing van 1 zeemijl in je positie is op

open zee niet zo erg, maar in de smalle geulen

van het Wad kan dat wel van belang zijn.

Kijk om je heen

Navigatie begint met weten waar je bent. Dat is meer dan een stipje op de kaart. Kijk wat je om je heen ziet, kies oriëntatiepunten ver weg, bijvoorbeeld het silhouet van een eiland, en dichtbij, bijvoorbeeld de betonning. Naast herkenbare punten dichtbij en ver weg kun je als derde referentie de informatie van GPS, kompas en dieptemeter benutten. Neem minstens drie referenties om je te oriënteren. Dat maakt je navigatie betrouwbaar. Je merkt het eerder als er iets niet klopt en je bent sneller weer op het juiste spoor.

Twee zien meer dan één

En drie nog meer. De kunst van het navigeren is om de kaart en de waarnemingen met elkaar in overeenstemming te houden. Wat de roerganger ziet en wat de kaartlezer ziet, moet één verhaal zijn. Als je eraan went om te communiceren over de navigatie, ontdek je eerder vergissingen en ben je ook elkaars 'back-up'.

◀ 'Navigatiemiddelen', zie p. 30

Kompas

Het 'ouderwetse' kompas lijkt te worden ingehaald door de GPS. Toch geeft het kompas eigenlijk heel andere informatie. Een scheepskompas helpt je om je te oriënteren. De kompasroos wijst altijd naar het noorden, ook als het stroomt en de koers die je schip 'voorligt' afwijkt van de koers die je over de grond vaart.

Peiling en kruispeiling

Op het Wad weet je meestal wel waar je bent. Met een peiling op een bekend punt, bijvoorbeeld een vuurtoren, kun je controleren of je bent waar je denkt dat je bent. Met de kruispeiling, twee peilingen min of meer haaks op elkaar, kun je de positie nog nauwkeuriger controleren.

Alles moet kloppen

Wie navigeert moet streng zijn: alles moet kloppen. Het is verleidelijk om alleen informatie tot je te nemen die bevestigt dat je goed zit. Als er iets niet klopt, besteed er dan aandacht aan.

Een ton zoeken en vinden

Waar de tonnen ver uit elkaar liggen, komt het regelmatig voor dat je de volgende ton niet ziet of twijfelt welke je moet hebben. Vooral bij de scheiding van vaarwegen en met dwarsstroom kan dat verwarring opleveren. Je kunt met een peiling over het kompas met zekerheid de ton vinden die je zoekt.

GPS (Global Positioning System)

Een GPS geeft informatie over je positie en de gevaren koers en snelheid. Het is heel handig om over deze gegevens te beschikken.

Positie

Een GPS geeft bijzonder gedetailleerde informatie over de scheepspositie. Een computer kan deze positie tonen op de elektronische kaart. Houd er rekening mee dat 'nauwkeurigheid' niet hetzelfde is als 'betrouwbaarheid'. In de praktijk blijkt dat een GPS niet in alle gevallen de juiste positie geeft. Gebruik dus naast de GPS ook andere referenties.

Waypoints

Je kunt een 'waypoint' (punt waar je heen wilt) invoeren en de GPS rekent dan uit welke koers je moet varen en hoe laat je daar aankomt. Het lijkt dan of de GPS ook vooruit kan kijken, maar dat is helaas niet waar. Zeker niet op het Wad, waar elke mijl anders kan zijn dan de vorige. Het is beter om zelf de gegevens over koers en snelheid in je navigatie toe te passen.

Resultaten uit het verleden...

Bedenk dat een GPS alleen 'terug' kan kijken. Vooruitkijken moet je zelf doen...
'In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.'

Koers en snelheid

Een GPS berekent aan de hand van de laatste posities welke snelheid en koers je vaart. Dit is heel waardevolle informatie omdat het de koers en snelheid 'over de grond' betreft, inclusief stroomverzet en winddrift. Vroeger moest je vele mijlen varen om daar gevoel voor te krijgen, nu krijgen we de gegevens zomaar aangereikt. Het is leerzaam om eerst een eigen inschatting te maken en dan je vermoedens te vergelijken met de GPS. Op die manier krijg je steeds meer inzicht en raak je 'gewend' aan het Wad.

5

Navigeren op het Wad:

- Altijd weten waar je bent
- Altijd weten hoe het stroomt
- Altijd weten hoeveel water je onder de kiel hebt

Praktijk:

- Kijk om je heen (360 graden)
- Benut meerdere referenties om je te oriënteren
- Alles moet kloppen!